

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت  
دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

# استاندارد آموزش شغل

## دوزنده لباس های سنتی مازندران

### (جوکه ، شاته ، تنگ ، تنبان)

## گروه شغلی

### صنایع دستی (دوخته‌های سنتی)

کد ملی آموزش شغل

۷	۵	۳	۱	۲	۰	۸	۱	۰	۰	۳	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه	شناسه شغل			شناسه شایستگی		نسخه			

۷-۹۷/۹۸/۱/۲

نام استاندارد: خیاط لباس های سنتی مازندران (جوومه، شلیته و تنگ تنبان)

دبیر کمیسیون: ثروت قریشی نیاکی

حروفچین: فلوراسلیمانی

ناشر: سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

تیراژ: ۵۰۰

نوبت چاپ: اول

سال انتشار: ۱۳۷۸

چاپ و صحافی: اداره چاپ و انتشارات مدیریت پژوهش

## مفاهیم اصطلاحات بکار برده شده در استاندارد

=====

- ۱- کلمه آشنائی : به مفهوم داشتن اطلاعات مقدماتی
- ۲- کلمه شناسائی : به مفهوم داشتن اطلاعات کامل
- ۳- کلمه اصول : به مفهوم مبانی مطالب تئوری
- ۴- کلمه توانائی : به مفهوم قدرت انجام کار

## شرایط کارآموزی :

=====

- ۱- حداقل تحصیلات : پایان دوره راصدیانی
- ۲- وضعیت جسمانی : متناسب با شغل مربوطه
- ۳- سایر شرایط : -

## تعریف

=====

خیاط لباسهای سستی مازندران (جوومه ، شلیته و تنگ تنبان) کسی است که ابزار کار خیاطی را شناخته و بتواند از عهده راه اندازی ، سرویس و نگهداری و دوخت ب چرخ خیاطی ، اندازه گیری اندام ، محاسبه مقدار پارچه ، برش و طرز دوخت پیراهن (جوومه) ، شلووار (تنگ تنبان) ، جلیقه ، شلیته ، دامن بلند و روسری برآید و نیز به نکات ایمنی و بهداشت محیط کار و پیشگیری از حوادث ضمن کار آشنایی داشته باشد .

- |                       |    |      |
|-----------------------|----|------|
| مدت دوره کارآموزی :   | ۷۶ | ساعت |
| ۱- زمان آموزش تئوری : | ۲۰ | ساعت |
| ۲- زمان آموزش عملی :  | ۵۶ | ساعت |

فهرست توانایی های خیاط لباس های سنتی مازندران (جومه ، شلیته و تنگ تنبان)

ردیف	عنوان	صفحه
۱	توانایی شناخت ابزار کار	۱
۲	توانایی راه اندازی ، سرویس ، نگهداری و دوخت با چرخ خیاطی خانگی	۲
۳	توانایی انواع دوخت	۴
۴	توانایی اندازه گیری اندام	۵
۵	توانایی محاسبه مقدار پارچه لازم برای لباس های سنتی (جومه تنگ تنبان - شلیته - جلیقه - لچک - دامن بلند)	۵
۶	توانایی آماده کردن پارچه جهت برش	۶
۷	توانایی انتقال اندازه ها روی پارچه	۶
۸	توانایی برش و دوخت پیراهن محلی (جومه)	۷
۹	توانایی برش و دوخت شلوار (تنگ تنبان)	۸
۱۰	توانایی برش و دوخت جلیقه	۹
۱۱	توانایی برش و دوخت شلیته	۱۰
۱۲	توانایی برش و دوخت دامن بلند	۱۱
۱۳	توانایی برش و طرز دوخت انواع روسری	۱۲
۱۴	توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشت محیط کار	۱۳

## استاندارد مهارت و آموزشی: خیاط لباسهای سستی مازندران (جومه، شلیته و تنگ تنبان)

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
۱- وسایل و ابزار کار ۲- وسایل کمک آموزشی	۲	۱		توانائی شناخت ابزار کار	۱
				آشنایی با ابزار کار و کاربرد آن	۱-۱
				چرخ خیاطی خانگی (دستی، برقی و پایی)	۱-۱-۱
				متر	۱-۱-۲
				میز اتو	۱-۱-۳
				گونبای بزرگ	۱-۱-۴
				مداد، قلم و خودکار	۱-۱-۵
				کاغذ اندازه گیری (یادداشت اندازه ها)	۱-۱-۶
				پاک کن	۱-۱-۷
				سنجاق ته گرد، سوزن خیاطی و انگشترانه	۱-۱-۸
				انواع قیچی (قیچی برش-قیچی لبه زیگزاگ)	۱-۱-۹
				صابون خط کشی	۱-۱-۱۰
				نخ کوک	۱-۱-۱۱
				نخ دوخت	۱-۱-۱۲
				لایی چسب	۱-۱-۱۳
اتوی ساده	۱-۱-۱۴				
شناسایی اصول تشخیص ابزار کار - تشخیص ابزار کار	۱-۲				

## استاندارد مهارت و آموزشی: خیاط لباسهای سنتی مازندران (جوومه، شلیته و تنگ تنبان)

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
۱- وسایل و ابزار کار ۲- کاتالوگ چرخ خیاطی ۳- دستورالعمل	۳	۲		توانایی راه اندازی ، سرویس ، نگهداری و دوخت با چرخ خیاطی خانگی ۲-۱ آشنایی با چرخ خیاطی و موارد استفاده آن ۲-۲ شناسایی راه اندازی و دوخت با چرخ خیاطی خانگی ۲-۲-۱ پر کردن ماسوره ۲-۲-۲ جانداختن ماسوره در ماکو ۲-۲-۳ عبور دادن نخ از سوزن و تنظیم کشش آن ۲-۲-۴ تعویض سوزن چرخ خیاطی ۲-۲-۵ راه اندازی چرخ خیاطی ۲-۳ آشنایی با نخ دوخت و سوزن مورد مصرف و انواع آن ۲-۳-۱ سوزن نازک دوزی (شماره های ۱۰ و ۱۲) ۲-۳-۲ سوزن ضخیم دوزی (شماره ۱۴) ۲-۴ آشنایی با پیچ گوشتی و روغن دان ۲-۵ شناسایی سرویس و نگهداری چرخ خیاطی ۲-۵-۱ عیب یابی و رفع عیب از جا سوزنی ، درجه کشش ماکو و ماسوره	۲

## استاندارد مهارت و آموزشی: خیاط لباسهای سنتی مازندران (جو مه ، شلیته و تنگ تنبان)

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
				نظافت چرخ خیاطی	۲-۵-۲
				روغنکاری چرخ خیاطی با توجه به زمانهای مناسب آن	۲-۵-۳
				شناسایی اصول راه اندازی چرخ خیاطی خانگی (دستی - برقی و پایی)	۲-۶
			سرریس و نگهداری	شناسایی اصول سرریس و نگهداری و دوخت با چرخ خیاطی	۲-۷
			چرخ خیاطی	شناسایی اصول جانداختن ماسوره در ماکو	۲-۸
			جانداختن ماسوره در ماکو	شناسایی اصول تعویض سوزن چرخ خیاطی	۲-۹
			عوض کردن سوزن چرخ		

## استاندارد مهارت و آموزشی: خیاط لباسهای سنتی مازندران (جومه، شلیته و تنگ تنبان)

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
۱- ابزار و وسایل کار ۲- جزوه آموزشی	۷	۲۲	دوخت راسته، منحنی، شکسته، زیگزاگ، مغزی، سجاف، نوار، بندینگ، زیپ، دگمه، قزن، جیب، مادگی، لایی چسب، آستر	توانایی انواع دوخت	۳
				آشنایی با انواع دوخت	۳-۱
				دوخت راسته	۳-۱-۱
				دوخت زیگزاگ و پس دوزی	۳-۱-۲
				بادست	
				دوخت درزهای منحنی و شکسته	۳-۱-۳
				دوخت مغزی	۳-۱-۴
				دوخت سجاف	۳-۱-۵
				دوخت نوار و بندینگ	۳-۱-۶
				دوخت زیپ	۳-۱-۷
				دوخت انواع دگمه	۳-۱-۸
				دوخت مادگی	۳-۱-۹
				دوخت قزن	۳-۱-۱۰
				دوخت لایی چسب	۳-۱-۱۱
دوخت آستر	۳-۱-۱۲				
دوخت جیب ساده از رو	۳-۱-۱۳				
شناسایی اصول انواع دوخت	۳-۲				



## استاندارد مهارت و آموزشی: خیاط لباسهای سنتی مازندران (جومه، شلیته و تنگ تنبان)

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
۱- متر ۲- گونیا ۳- مداد ۴- کاغذ ۵- دستورالعمل	۱	۱	اندازه گیری اندام	توانایی اندازه گیری اندام آشنایی با تقسیم بندی اندازه ها آشنایی با واحدهای اندازه گیری شناسایی اصول اندازه گیری اندام	۴ ۴-۱ ۴-۲ ۴-۳
۱- وسایل و ابزار کار ۲- دستورالعمل	۱	۱	محاسبه مقدار پارچه	توانایی محاسبه مقدار پارچه لازم برای لباس های سنتی (جومه - تنگ تنبان - شلیته - جلیقه - لچک - دامن بلند) آشنایی با انواع پارچه پنبه از نخ الیاف مصنوعی مخمل نخ مخمل پریشمی شناسایی اصول محاسبه مقدار پارچه لازم برای لباس سنتی	۵ ۵-۱ ۵-۱-۱ ۵-۱-۲ ۵-۱-۳ ۵-۱-۴ ۵-۲

## استاندارد مهارت و آموزشی: خیاط لباسهای ستی مازندران (جومه، شلیته و تنگ تنبان)

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
۱- پارچه ۲- وسایل و ابزار کار ۳- جزوه آموزشی	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	- روش آگیری پارچه و روش پهن کردن آن روی طناب - تشخیص پشت و روی پارچه بوسیله دست - اتو کردن پارچه - آماده کردن پارچه جهت برش	توانایی آماده کردن پارچه جهت برش	۶
				آشنایی با پشت و روی پارچه	۶-۱
				آشنایی با عملیات قبل از برش	۶-۲
				آشنایی با اتو زدن پارچه	۶-۳
				شناسایی آگیری پارچه و میزان درصد آب رفتگی آن	۶-۴
				شناسایی اصول تشخیص پشت و روی پارچه	۶-۵
				شناسایی اصول اتو زدن پارچه قبل از برش	۶-۶
شناسایی اصول آماده کردن پارچه جهت برش	۶-۷				
۱- پارچه ۲- وسایل و ابزار کار ۳- جزوه آموزشی	۱	۱	- سنجاق زدن دولایه پارچه - انتقال اندازه ها روی پارچه	توانایی انتقال اندازه ها روی پارچه	۷
				شناسایی اصول سنجاق زدن دولایه پارچه	۷-۱
شناسایی اصول انتقال اندازه ها روی پارچه	۷-۲				

## استاندارد مهارت و آموزشی: خیاط لباسهای سنتی مازندران (جومه، شلیته و تنگ تنبان)

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
۱- پارچه	۳	۱/۲		توانایی برش و دوخت پیراهن محلی (جومه)	۸
۲- وسایل و ابزار کار				آشنایی با انواع پیراهن (جومه) و کاربرد آن	۸-۱
۳- جزوه آموزشی				بغل چاک دار	۸-۱-۱
۴- دستورالعمل کارگاهی				لبه چین دار	۸-۱-۲
				یقه گرد چاک دار	۸-۱-۳
				آستین ساده	۸-۱-۴
				آستین میچ دار	۸-۱-۵
				آستین میچی لبه چین دار	۸-۱-۶
			برش و دوخت پیراهن	شناسایی اصول برش پیراهن (جومه) و دوخت آن	۸-۲
			روش دوخت نوارهای رنگی	شناسایی اصول دوخت نوارهای رنگی در یقه و لبه میچ آستین و لبه دامن پیراهن محلی (جومه)	۸-۳

## استاندارد مهارت و آموزشی: خیاط لباسهای ستی مازندران (جومه، شلیته و تنگ تنبان)

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
۱- پارچه ۲- وسایل و ابزار کار ۳- دستورالعمل کارگاهی	۱	$\frac{۱}{۲}$	- طریقه رد کردن بند یا کش از لیفه کمر تنبان - برش و دوخت شلوار	توانایی برش و دوخت شلوار (تنگ تنبان) ۹-۱ شناسایی برش شلوار ۹-۲ شناسایی دوخت شلوار ۹-۳ آشنایی با میزان کش کمر یا بند کمر شلوار ۹-۴ آشنایی با دوخت لیفه کمر شلوار ۹-۵ شناسایی اصول رد کردن بند تنبان از لیفه کمر ۹-۶ شناسایی اصول برش و دوخت شلوار (تنگ تنبان)	۹

## استاندارد مهارت و آموزشی: خیاط لباسهای سنتی مازندران (جومه، شلیته و تنگ تنبان)

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
۱- پارچه ۲- وسایل و ابزار کار ۳- دستورالعمل کارگاهی	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	- برش ، دوخت ، اتو زدن جلیقه - برش ، دوخت آستری جلیقه - وصل کردن آستری به رویه جلیقه و اتو زدن آن - شناسایی اصول دوخت پراق به لبه جلو در پایین جلیقه شناسایی اصول دوخت سکه های تزئینی در قسمت جلوی جلیقه	توانایی برش و دوخت جلیقه آشنایی با انواع جلیقه و کاربرد آن یقه هفت و لبه گرد (قسمت پایین جلیقه) شناسایی اصول برش جلیقه شناسایی اصول دوخت جلیقه شناسایی اصول اتو زدن درزها شناسایی اصول برش آستری جلیقه شناسایی اصول دوخت آستری جلیقه شناسایی اصول وصل کردن آستری به رویه جلیقه شناسایی اصول اتو زدن جلیقه پس از دوخت شناسایی اصول دوخت پراق به لبه جلو در پایین جلیقه شناسایی اصول دوخت سکه های تزئینی در قسمت جلوی جلیقه	۱۰ ۱۰-۱ ۱۰-۲ ۱۰-۳ ۱۰-۴ ۱۰-۵ ۱۰-۶ ۱۰-۷ ۱۰-۸ ۱۰-۹ ۱۰-۱۰
	۳				

## استاندارد مهارت و آموزشی: خیاط لباسهای سنتی مازندران (جومه، شلیته و تنگ تنبان)

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
۱- پارچه ۲- وسایل و ابزار کار ۳- دستورالعمل کارگاهی	۴	$\frac{1}{2}$	- روش برداشتن شلیته از لیفه - روش برداشتن شلیته از لیفه - روش برداشتن شلیته از لیفه - روش برداشتن شلیته از لیفه - روش برداشتن شلیته از لیفه - روش برداشتن شلیته از لیفه	توانایی برش و دوخت شلیته ۱۱-۱ آشنایی با شلیته و کاربرد آن ۱۱-۱-۱ شلیته کوتاه ۱۱-۲ شناسایی اصول برش و دوخت شلیته ۱۱-۳ آشنایی با میزان بند کمر شلیته ۱۱-۴ آشنایی با دوخت لیفه قسمت بالای شلیته (کمر) ۱۱-۵ شناسایی اصول رد کردن بند شلیته از لیفه ۱۱-۶ شناسایی اصول دوخت نوارهای رنگی دور لبه دامنه شلیته	۱۱ ۱۱-۱ ۱۱-۱-۱ ۱۱-۲ ۱۱-۳ ۱۱-۴ ۱۱-۵ ۱۱-۶

## استاندارد مهارت و آموزشی: خیاط لباسهای سنتی مازندران (جووه، شلیته و تنگ تنبان)

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
۱- پارچه	۱	۱		توانائی برش و دوخت دامن بلند	۱۲
۲- وسایل و ابزار کار				آشنایی با دامن بلند و کاربرد آن	۱۲-۱
۳- دستورالعمل کارگاهی			برش و دوخت کاتمن بلند	دامن بلند	۱۲-۱-۱
			برش و دوخت کاتمن بلند	شناسایی اصول برش و دوخت دامن بلند	۱۲-۲
			دوخت نوارهای رنگی روی دامن	شناسایی اصول دوخت نوارهای رنگی دور دامن	۱۲-۳
				آشنایی با بند دامن	۱۲-۴
			دوخت لیفه و رد کردن بند از لیفه	آشنایی با دوخت لیفه قسمت بالای دامن	۱۲-۵
				شناسایی اصول رد کردن بند دامن از لیفه کمر دامن	۱۲-۶

استاندارد مهارت و آموزشی: خیاط لباسهای سنتی مازندران (جومه ، شلیته و تنگ تنبان)

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان توانائی و مطالب تئوری	ردیف
۱- پارچه ۲- وسایل و ابزار کار	۱۱	$\frac{1}{2}$		توانایی برش و طرز دوخت انواع روسری	۱۳
				آشنایی با انواع روسری	۱۳-۱
				روسری مربع	۱۳-۱-۱
				روسری سه گوش	۱۳-۱-۲
				روسری مستطیل	۱۳-۱-۳
			برش و دوخت انواع روسری	شناسایی اصول برش و دوخت روسری مربع	۱۳-۲
				شناسایی اصول برش و دوخت روسری سه گوش	۱۳-۳
				شناسایی اصول برش و دوخت روسری مستطیل	۱۳-۴
			تزیین کردن روسری (ریشه ، تور و یراق دوزی)	آشنایی - تزیین دور روسری	۱۳-۵
				یراق	۱۳-۵-۱
				تور	۱۳-۵-۲
				ریشه	۱۳-۵-۳
				شناسایی اصول تزیین کردن دور روسری	۱۳-۶



استاندارد مهارت و آموزشی: خیاط لباسهای سنتی مازندران (جومه، شلیته و تنگ تنبان)

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	تئوری	عملی		عنوان تئورائی و مطالب تئوری	ردیف
۱- جعبه کمک های اولیه ۲- کپسول آتش نشانی	۲	۲		توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشت محیط کار ۱۴-۱ آشنایی با وسایل حفاظتی و بهداشت کار ۱۴-۲ آشنایی با جعبه های کمک های اولیه ۱۴-۳ شناسایی اصول پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشت محیط کار	
			پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشت محیط کار		